

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 6P/27/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6314206978
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Šedivec
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2014:6314206978.3

Uznesenie

Okresný súd Revúca v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: M. U., nar. XX.XX.XXXX a Q. U., S.. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Revúca, deti rodičov matky: L.S. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX, XXX XX R., a otca: Q. U., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, o ustanovenie opatrovníka, takto

rozhodol:

Maloletým deťom: M. U., nar. XX.XX.XXXX a Q. U., nar. XX.XX.XXXX, kolízneho opatrovníka na zastupovanie v konaní vedenom Okresným súdom Brezno pod sp. zn. 5C/201/2014 o spoločnom návrhu matky, oboch maloletých detí zastúpených matkou a ďalších navrhovateľov proti odporcovi E. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z.. S. XXX, XXX XX M., o náhradu nemajetkovej ujmy, n e u s t a n o v u j e.

odôvodnenie:

Uznesením č.k. 6P/27/2014-18 zo dňa 02.09.2014, Okresný súd Revúca začal bez návrhu konanie vo veci starostlivosti o maloleté deti o ustanovenie kolízneho opatrovníka na zastupovanie maloletých detí v konaní vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 5C/201/2014 o spoločnom návrhu matky, oboch maloletých detí zastúpených matkou a ďalších navrhovateľov proti odporcovi E. U., S.. XX.XX.XXXX, bytom Z.. S.Á. XXX, XXX XX M. (ďalej len „odporca“), o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej navrhovateľom smrťou otca maloletých detí zavinenu odporcom.

Súd vo veci vykonal dokazovanie listinným dôkazom: kópia žaloby č.I. 2 spisu, na základe čoho mal preukázaný nasledovný skutkový stav:

Na Okresnom súde Brezno je pod sp. zn. 5C/201/2014 vedené konanie o spoločnom návrhu matky, oboch maloletých detí zastúpených matkou a ďalších navrhovateľov proti odporcovi o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej navrhovateľom smrťou otca maloletých detí zavinenu odporcom, ktorý dňa 05.12.2006 v katastrálnom území obce Z., v lesnom poraste lesného obvodu Z. Č.. XXX v časti W. U. ako účastník spoločnej poľovačky vystrelil so svojej dlhej guľovej zbrane tak, že zasiahol účastníka poľovačky - otca maloletých detí a spôsobil mu tak zranenia, ktorým otec maloletých detí na mieste podľahol. Matka a obe maloleté deti zastúpené matkou si v súdnom konaní vedenom Okresným súdom Brezno pod sp. zn. 5C/201/2014 uplatňujú proti odporcovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka vzniknutej v dôsledku smrti otca maloletých detí zavinenej odporcom, matka vo výške 170.000,- Eur a obe maloleté deti každé vo výške 15.000,- Eur.

Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

Podľa § 91 ods. 1 O. s. p., ak je navrhovateľov alebo odporcov v jednej veci niekoľko, koná každý z nich sám za seba.

Zastúpenie maloletého dieťaťa rodičom zákon vylučuje pri právnych úkonoch, kde je možnosť stretu (kolízie) záujmov medzi rodičmi a maloletými deťmi, alebo možnosť stretu záujmov medzi maloletými deťmi navzájom. Nevyžaduje sa, aby ku kolízii záujmov aj skutočne došlo, stačí, aby ku kolízii záujmov mohlo dôjsť.

Pravdepodobnosť kolízie záujmov medzi rodičmi a maloletými deťmi je všeobecne, nie však vždy, daná za situácie, keď sú rodičia aj maloleté deti účastníkmi jedného súdneho konania. Tak je tomu až na výnimky takmer vo všetkých nesporných konaniach, napr. v konaniach týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti (úprava práv a povinností rodičov k maloletým deťom) podľa § 176 a nasl. O. s. p., ale aj v ďalších nesporných súdnych konaniach, napr. v dedičskom konaní, ak dedí rodič dieťaťa aj samotné maloleté dieťa, alebo ak dedia viaceré maloleté deti, ktoré by mali byť zastúpené tým istým rodičom, taktiež v konaní o osvojení, v konaní o určenie alebo zapretie otcovstva (opatrovník musí v tomto prípade byť maloletým deťom ustanovený súdom starostlivosti o maloletých a nie procesným súdom konajúcim vo veci určenia, resp. zapretia otcovstva - R 20/1980) alebo aj v prípade, ak pri podaní návrhu na výkon rozhodnutia o výživnom pre maloleté deti dôjde k stretu záujmov medzi rodičmi a maloletými deťmi (R 63/1974). Naproti tomu nie je potrebné ustanovovať kolízneho opatrovníka v konaní o povolenie uzavrieť manželstvo podľa § 194 O. s. p., lebo zákon tu priznáva maloletému dieťaťu plnú procesnú spôsobilosť.

V sporových konaniach však existencia, resp. možnosť kolízie záujmov rodičov a maloletých detí, nie je prítomná vždy, ale je daná hmotnoprávnym charakterom uplatneného nároku alebo procesným postavením rodičov a maloletých detí ako sporových strán v konaní. Je potrebné rozlišovať situáciu, kedy v sporovom súdnom konaní dochádza k uplatneniu vzájomných hmotnoprávných nárokov rodičov voči maloletým deťom a naopak alebo medzi viacerými maloletými deťmi navzájom, kde rodičia alebo maloleté deti vystupujú navzájom v antagonistickom procesnom postavení navrhovateľov a odporcov, od situácie, kedy v sporovom súdnom konaní uplatňujú rodičia a maloleté deti spoločný nárok alebo samostatné nároky vystupujúc na rovnakej procesnej strane navrhovateľov alebo odporcov v samostatnom alebo nerozlučnom procesnom spoločenstve. Len so samotnej skutočnosti, že matka a obe maloleté deti zastúpené matkou sú účastníkmi rovnakého sporového súdneho konania nemožno vyvodzovať existenciu rozporu záujmov, resp. možnosť rozporu záujmov medzi matkou a maloletými deťmi zastúpenými matkou alebo medzi oboma maloletými deťmi zastúpenými matkou navzájom.

V konaní vedenom Okresným súdom Brezno pod sp. zn. 5C/201/2014, vystupujú matka a obe maloleté deti zastúpené matkou ako navrhovatelia uplatňujúci spoločným návrhom každý svoj samostatný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy proti odporcovi, pričom všetky tieto samostatné nároky sú založené na rovnakom skutkovom základe, smrti otca maloletých detí zavinenej odporcom, a v jej dôsledku vzniknutej nemajetkovej ujmy. Matka a obe maloleté deti zastúpené matkou majú v tomto konaní procesné postavenie samostatných spoločníkov podľa § 91 ods. 1 O. s. p., a pretože aj matka aj obe maloleté deti zastúpené matkou vystupujú na strane navrhovateľov nemôže dôjsť k ani len k možnosti rozporu záujmov medzi matkou a maloletými deťmi zastúpenými matkou alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými matkou navzájom. Matka aj obe maloleté deti zastúpené matkou majú tu každý svoj vlastný samostatný nárok uplatňovaný voči odporcovi a nie voči sebe navzájom, preto matka môže zastupovať v konaní vedenom Okresným súdom Brezno pod sp. zn. 5C/201/2014 obe svoje maloleté deti. Matka práve podaním takéhoto návrhu v zastúpení oboch maloletých detí chráni záujmy oboch maloletých detí uplatnením ich zákonných nárokov voči odporcovi. Medzi procesné dôsledky samostatného spoločenstva, okrem toho, že každý spoločník vystupuje proti druhej strane samostatne, patrí aj to, že práva a povinnosti spoločníka sú nezávislé od práv a povinností ostatných spoločníkov, pričom platí, že procesné dôsledky rozhodnutia sú samostatné pre každého spoločníka. Uvedené dôsledky vyplývajú z hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, ktorý je samostatný (individuálny), a spoločenstvo je dané iba na procesnom základe spoločnej účasti v konaní (a tým aj spoločného konania a spoločného rozhodnutia). Potom skutočnosť, že matka súčasne v rovnakom konaní uplatňuje aj svoj samostatný nárok voči tomu istému odporcovi, rozpor záujmov, resp. možnosť rozporu záujmov medzi matkou a jej maloletými deťmi

nespôsobuje. Rovnako skutočnosť, že obe maloleté deti zastúpené matkou si uplatňujú v rovnakom konaní svoje samostatné nároky voči tomu istému odporcovi, rozpor záujmov, resp. možnosť rozporu záujmov medzi oboma maloletými deťmi zastúpenými matkou, nespôsobuje.

V predmetnej veci preto nie je žiadny dôvod pre ustanovenie kolízneho opatrovníka maloletým deťom na zastupovanie v konaní vedenom Okresným súdom Brezno pod sp. zn. 5C/201/2014, zastupovať obe maloleté deti v súdnom konaní, kde matka a obe maloleté deti vystupujú na strane navrhovateľov ako samostatní spoločníci, môže matka, ako jediný zákonný zástupca oboch maloletých detí. Keďže konanie o ustanovenie kolízneho opatrovníka bolo začaté bez návrhu, súd vo veci rozhodol tak, že maloletým deťom kolízneho opatrovníka na zastupovanie v konaní vedenom Okresným súdom Brezno pod sp. zn. 5C/201/2014 o spoločnom návrhu matky, oboch maloletých detí zastúpených matkou a ďalších navrhovateľov proti odporcovi, o náhradu nemajetkovej ujmy, neustanovil.

Potrebu ustanoviť kolízneho opatrovníka pre maloleté deti je potrebné odlišovať od nutnosti schválenia právneho úkonu urobeného v mene maloletých detí ich matkou nad rámec bežných vecí v zmysle § 28 Občianskeho zákonníka. Ak sú predmetom konania nároky maloletých detí zastúpených matkou na zaplatenie nemajetkovej ujmy, ktoré vzhľadom k ich hodnote možno považovať za vec presahujúcu rámec bežných vecí správy majetku maloletých detí, potom pri hmotnoprávných úkonoch (napr. mimosúdna dohoda o urovaní sporného nároku), a tiež procesných úkonoch (podanie žaloby, zmena alebo späťvzatie návrhu, zmier v súdnom konaní, odvolanie a pod.), si takéto právne úkony urobené v mene maloletých detí ich matkou vyžadujú schválenie opatrovníckym súdom podľa § 28 Občianskeho zákonníka. Prípadný nedostatok schválenia žaloby za maloleté deti nie je vadou návrhu, ktorú by bolo treba odstraňovať postupom podľa § 43 O. s. p., ale odstrániteľným nedostatkom jednej z podmienok konania podľa § 104 ods. 2 O. s. p. Skúmanie podmienok konania patrí však už do právomoci procesného súdu konajúceho vo veci podanej žaloby maloletých detí zastúpených matkou, ktorý ak dôjde k záveru, že podanie žaloby matkou maloletých detí presahuje rámec bežných záležitostí správy majetku maloletých detí, v rámci odstraňovania procesných prekážok konania by mal podať k odstráneniu tohto nedostatku podnet (§ 81 O. s. p.) na začatie konania podľa § 176 a nasl. O. s. p., opatrovníckemu súdu (rozsudok Krajského súdu v Hradci Králové sp. zn. 19Co/326/2002, www.beck-online.cz).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie na Okresnom súde Revúca do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.